

การตระหนักรู้และความฉลาดทางอารมณ์และการรับรู้ความสามารถของตนเองที่ส่งผลต่อ
การวางแผนการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการทหารในกองทัพบก

The Awareness of Emotional Intelligence and Self - Efficacy Affecting Personal Financial
Planning of Workforce in Royal Thai Army

เดชดำรง บุญเต็ม* และเฉลิมพร เย็นเยือก²

Dechdamrong Boontem* and Chalermporn Yenyuak²

Received : June 14, 2021 Revised : July 13, 2021 Accepted : July 19, 2021

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับการวางแผนทางการเงินของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบก 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองกับการวางแผนทางการเงินของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบก ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบก จำนวน 350 ตัวอย่าง แล้ววิเคราะห์ผลด้วยสถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน ประกอบการนำเสนอผลการวิจัยพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ด้านสุขมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านเก่ง และด้านดี ตามลำดับ ระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองอยู่ในระดับสูงมาก ส่วนการวางแผนทางการเงินของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบกอยู่ในระดับสูงมากโดยการประเมินสถานภาพของตนเองอยู่ในระดับสูงมาก การกำหนดเป้าหมายทางการเงินอยู่ในระดับสูง การกำหนดทางเลือกและประเมินผลทางเลือกการเงินอยู่ในระดับสูง การปฏิบัติตามแผนการเงินอยู่ในระดับสูงมาก และการติดตามผลและปรับปรุงแผนการเงินอยู่ในระดับสูงมาก ส่วนผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ ด้านอายุ และด้านสถานภาพสมรส ที่แตกต่างกันมีการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลต่างกัน ความฉลาดทางอารมณ์ซึ่งประกอบด้วยความฉลาดทางอารมณ์ด้านดี ความฉลาดทางอารมณ์ด้านเก่งและความฉลาดทางอารมณ์ด้านสุขส่งผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบกและการรับรู้ความสามารถของตนเองมีความสัมพันธ์กับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบก ดังนั้นควรส่งเสริมให้มีการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบก โดยการนำแนวทางพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์และการรับรู้ความสามารถของตนเองมากระตุ้นการวางแผนการเงินส่วนบุคคล

คำสำคัญ : ความฉลาดทางอารมณ์ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การวางแผนการเงินส่วนบุคคล

* นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรังสิต

² อาจารย์ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรังสิต

* Master Student, Master of Business Administration, Business Administration, Rangsit University

² Lecturer, Business Administration, Rangsit University

Abstract

This study aimed 1) to study the relationship between emotional intelligence and financial planning of the students in the military schools under army training command and 2) to study the relationship between self-efficacy and financial planning of the students in the military schools under army training command. A questionnaire was used to collect the data of the students in the military schools under army training command from 350 samples, and the results were analyzed using descriptive statistics and inferential statistics for the presentation.

The results of the research were as follows: The emotional intelligence in terms of happiness was ranked the most, followed by skill and goodness respectively. Their self-efficacy level was very high. The financial planning of the students in the military schools under army training command was at a very high level. Self-assessment of their status was at very high level. Setting financial goals was at a high level. Setting options and evaluating financial options were at a high level. Compliance with the financial plan was a very high. And the monitoring and improvement of the financial plan were at a very high. According to the results, it was found that personal factors of sex, age and marital status that were different made them have different personal financial plans. Emotional Intelligences in terms of goodness, skill, and happiness affected the personal financial planning of the students in the military schools under army training command, and self-efficacy was connected to the personal financial planning of the students in the military schools under army training command.

Therefore, personal financial planning of the students in the military schools under army training command should be promoted by adopting an approach to develop the emotional intelligence and self-efficacy to stimulate their personal financial planning.

Keywords: Emotional Intelligence, Self - Efficacy, Personal Financial Planning

1. บทนำ

ในสภาวะที่เศรษฐกิจได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ทั้งการปรับค่าครองชีพสูงขึ้นผลที่ตามมา คือ ราคาของเครื่องอุปโภค-บริโภคสูงขึ้น ส่งผลให้การดำเนินชีวิตในสภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันเป็นไปอย่างยากลำบาก ยิ่งมีภาระทางครอบครัว เช่น ค่าใช้จ่ายในการผ่อนบ้าน ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิต ตลอดจนค่าครองชีพในปัจจุบันที่มีทิศทางสวนทางกับรายรับของแต่ละครัวเรือน

จากการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในช่วงปี พ.ศ.2558 ถึงปี พ.ศ. 2562 พบว่า ครัวเรือนทั่วประเทศ มีรายได้เฉลี่ยเดือนละ 26,371 บาท ส่วนใหญ่เป็นรายได้ จากการทำงาน ซึ่งได้แก่ ค่าจ้างและเงินเดือน กำไรสุทธิจากการทำธุรกิจ และกำไรสุทธิจากการทำการเกษตร และรายได้ที่ไม่ได้เกิดจากการทำงาน เช่น เงินที่ได้รับความช่วยเหลือ จากบุคคลอื่นนอกครัวเรือน/รัฐ รายได้จากทรัพย์สิน เช่น ดอกเบี้ย นอกจากนั้น ยังมีรายได้ ที่ไม่เป็นตัวเงินซึ่งอยู่ในรูปสวัสดิการ/สินค้า และบริการต่าง ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนทั่วประเทศ ในช่วงปี พ.ศ.2558 ถึงปี พ.ศ. 2562 พบว่า มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเดือนละ 21,236 บาท เป็นค่าอาหาร เครื่องดื่มและยาสูบ รองลงมาเป็นค่าที่อยู่อาศัย และเครื่องใช้ภายในบ้าน ฯ ในด้านหนี้สินของครัวเรือนทั่วประเทศในช่วงปี พ.ศ.2558

ถึงปี พ.ศ. 2562 พบว่าครัวเรือนที่มีจำนวนหนี้สินเฉลี่ย 167,913 บาท ต่อครัวเรือน ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการก่อหนี้เพื่อใช้ในครัวเรือน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2563)

การสำรวจนายทหารชั้นประทวน พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 15,000 บาท และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 15,000 บาท การบริโภคที่สัมพันธ์กับรายได้และการวางแผนการเงินส่วนบุคคลส่วนใหญ่มีการวางแผนไว้แต่ไม่ชัดเจน ซึ่งไม่มีการจัดบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร (สิขเรศ ม่วงศิริ, 2556 : 76)

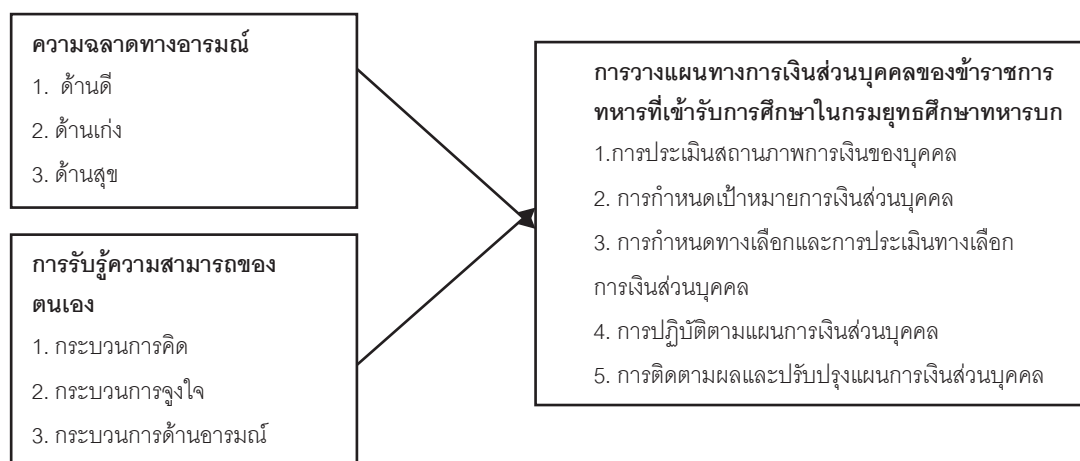
การตัดสินใจในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลนั้นล้วนมาจากความสามารถของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกัน เนื่องจากความฉลาดทางอารมณ์ การรับรู้ความสามารถของตนเอง ซึ่งส่งผลต่อการตัดสินใจในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลทั้งสิ้น โดยความฉลาดทางอารมณ์ เป็นรูปแบบหนึ่งของความฉลาดทางสังคม ที่ประกอบด้วยความสามารถในการรับรู้อารมณ์และความรู้สึกทั้งของตนเองและของผู้อื่น ซึ่งเป็นความฉลาดที่เกิดจากการประสานงานระหว่างอารมณ์และเหตุผล หรือการทำงานของจิตใจและสมอง ซึ่งส่งผลต่อการตัดสินใจอย่างใด อย่างหนึ่ง ทั้งการตัดสินใจในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลหรือการตัดสินใจในการใช้จ่ายเงิน ซึ่งอารมณ์ของแต่ละบุคคลนั้นมีผลต่อแรงกระตุ้นในการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลทั้งสิ้น (กรมสุขภาพจิต, 2543 : 3) ส่วนการรับรู้ถึงความสามารถของตนเองนั้น ส่งผลต่อการกระทำของบุคคล บุคคล 2 คน อาจมีความสามารถไม่ต่างกัน ถ้ารับรู้ความสามารถของตนเองในแต่ละสภาพการณ์ต่างกัน อาจจะแสดงออกมาซึ่งพฤติกรรมที่แตกต่างกัน (Bandura, 1997 : 124)

ด้วยเหตุผลเกี่ยวกับรายได้และค่าใช้จ่ายในครัวเรือนของข้าราชการทหารที่ไม่สมดุลกัน ประกอบกับภาวะหนี้สินในครัวเรือนของข้าราชการทหารที่สูงขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่มาจากการไม่วางแผนทางการเงินส่วนบุคคล อีกทั้งการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลมีผลจากความสามารถของแต่ละบุคคลที่แตกต่างกัน เนื่องจากความฉลาดทางอารมณ์ การรับรู้ความสามารถของตนเอง ดังนั้น จึงทำการศึกษาในความสัมพันธ์ของ ความฉลาดทางอารมณ์และการรับรู้ความสามารถของตนเอง ที่ส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินของข้าราชการทหารเพื่อใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริม วางแผนและพัฒนา ข้าราชการทหารในกองทัพบก ให้มีการวางแผนทางการเงินให้เกิด ผลสัมฤทธิ์ในการดำรงชีวิตข้าราชการในกองทัพบกต่อไป

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องและสมมติฐานในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของความฉลาดทางอารมณ์และการรับรู้ตนเองที่ส่งผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาในสถานศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบก โดยมีกรอบแนวคิดในการวิจัยได้ดังนี้

รูปภาพประกอบ 1
กรอบแนวคิด

2.1 ความฉลาดทางอารมณ์

ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Intelligence) หรือ Emotional Quint EQ หมายถึง ความสามารถในการที่บุคคลตระหนักรู้ถึงความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น เพื่อการสร้างแรงจูงใจในตนเองบริหารจัดการในการควบคุมอารมณ์ต่าง ๆ ได้ (Goleman, 1998 : 68)

ความฉลาดทางอารมณ์ หมายถึง ความสามารถทางอารมณ์ในการดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์และมีความสุข ความฉลาดทางอารมณ์ที่ประกอบด้วยปัจจัย 3 ประการคือ

ด้านเก่ง หมายถึง ความสามารถในการรู้จักตนเอง มีแรงจูงใจ สามารถตัดสินใจแก้ปัญหาและแสดงออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีการสัมพันธ์ภาพที่ดีกับผู้อื่น ซึ่งประกอบด้วยความสามารถในการรู้จักและมีแรงจูงใจในตนเอง ตัดสินและแก้ปัญหา มีสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น

ด้านดี หมายถึง ความสามารถในการควบคุมอารมณ์และความต้องการของตนเองรู้จักเห็นใจผู้อื่น และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ประกอบด้วยความสามารถในการควบคุมอารมณ์และความต้องการของตนเองเห็นใจผู้อื่นและรับผิดชอบ

ด้านสุข หมายถึง ความสามารถในการดำเนินชีวิตอย่างเป็นสุข ประกอบด้วย ภูมิใจในตนเอง พึงพอใจในชีวิตและมีความสุขทางใจ (กรมสุขภาพจิต, 2543 : 47-54)

2.2 การรับรู้ความสามารถของตนเอง

การรับรู้ความสามารถของตนเอง คือความเชื่อว่าตนเองมีความสามารถและแรงจูงใจที่จะกระทำในพฤติกรรมต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วงได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Mcshane & Von Glinow, 2005 :37)

การรับรู้ถึงความสามารถของตนเองนั้น หมายถึงการตัดสินใจในความสามารถของตัวเองต่อแสดงพฤติกรรมของแต่ละบุคคล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ นอกจากนี้ยังอธิบายไว้เพิ่มเติมว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองเป็นตัวแปรทางจิตวิทยาที่สำคัญ อันหนึ่งซึ่งแสดงถึงการเลือกที่จะใช้ความพยายามในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคล ระดับการรับรู้ ความสามารถของตนเองนั้นมีผลต่อการกระทำ และไม่ควรถูกต่อความล้มเหลวของบุคคล นอกจากนี้ ยังส่งผลต่อรูปแบบทางความคิดและปฏิกิริยาทางอารมณ์ ในการมีการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม

การที่บุคคลรับรู้ความสามารถของตนเอง มีผลต่อพฤติกรรมต่าง ๆ ผ่านกระบวนการ 4 กระบวนการดังนี้

1) กระบวนการคิด (Cognitive Process) การรับรู้ความสามารถตนเองมีผลต่อกระบวนการคิด คือ จะมีส่วนช่วยในการสนับสนุน หรือในการป้อนความพยายามที่จะปฏิบัติภารกิจ

2) กระบวนการจูงใจ (Motivation Process) เป็นผลจากกระบวนการทางความคิด เมื่อบุคคล คิดถึงผลที่มาจากปฏิบัติภารกิจ ก็จะมีเกิดความคาดหวัง ซึ่งความคาดหวังต่อผลที่จะเกิดขึ้นนั้นจะเป็นแรงจูงใจในการเพิ่มความเชื่อมั่นที่จะกระทำภารกิจนั้น ๆ ได้สำเร็จ

3) กระบวนการด้านอารมณ์ (Affective Process) บุคคลที่มีระดับของการรับรู้ความสามารถ ของตนเองที่แตกต่างกันจะส่งผลต่อสภาวะทางอารมณ์ที่แตกต่างกัน

4) กระบวนการเลือก (Selection Process) เมื่อบุคคลได้ประเมินหรือได้รับรู้ถึงความสามารถของตนเองแล้ว จะส่งผลไปถึงขั้นตอนของการตัดสินใจเลือกที่จะเลือกปฏิบัติหรือเลือกไม่ปฏิบัติภารกิจ (Bandura, 1997 : 89; 105)

การรับรู้ความสามารถ ของตนเองนั้น สามารถสร้างความแตกต่างระหว่างบุคคลที่เกี่ยวกับวิธีคิด อารมณ์ และการแสดงออกของพฤติกรรม บุคคลที่มีระดับการรับรู้การรับรู้ความสามารถของตนเองต่ำจะเกิดความเครียด เกิดความวิตกกังวลและจะมีความนับถือตัวเองต่ำ ส่วนบุคคลที่มีระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองสูงนั้นจะรู้สึกสนุกกับภารกิจที่ได้รับผิดชอบและมีความนับถือตัวเองสูง (Tell & Ayeni, 2006 : 97)

2.3 การวางแผนการเงินส่วนบุคคล

การวางแผนการเงินส่วนบุคคล (Personal Financial) เป็นทักษะการจัดการเงินของบุคคลว่าด้วยเรื่อง การจัดหาเงินรายได้เพื่อมาใช้ในการดำรงชีพของบุคคลขณะเดียวกันจะต้องหาวิธีการหรือเทคนิคของการใช้จ่ายเงิน การออมและการลงทุนของบุคคลให้มีประสิทธิภาพจนบุคคลมีอิสรภาพทางการเงิน (Financial Freedom) คือ สภาวะที่มีอิสรเสรีภาพพอจะเลือกใช้ชีวิตและเลือกอาชีพแบบที่ตนเองต้องการโดยไม่ต้องกังวลว่าจะมีเงินไม่พอใช้จ่ายการบริหารการเงินส่วนบุคคลเป็นทักษะชีวิต (Life Skill) ของแต่ละบุคคล (ปทุมธาดา ราชธงไชย, 2553 : 15) ขั้นตอนการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลมี 5 ขั้นตอน คือ

- 1) การประเมินสถานะภาพการเงินของบุคคลในปัจจุบัน ได้แก่ การพิจารณารายได้ ค่าใช้จ่าย ทรัพย์สิน ภาระหนี้สินและจำนวนเงินออมที่มีอยู่ในปัจจุบัน
- 2) การกำหนดเป้าหมายทางการเงิน การมีเป้าหมายทางการเงินจะทำให้บุคคลสามารถกำหนดแนวทางที่ต้องปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการได้ ในการกำหนดเป้าหมายทางการเงินจะต้องระบุให้ชัดเจนตามหลัก Smart
- 3) การกำหนดทางเลือกและการประเมินทางเลือก การเลือกวิธีจัดการเงินเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินที่กำหนดไว้ และพิจารณาเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุด
- 4) การปฏิบัติตามแผนการเงิน กระบวนการสำคัญที่สุดกระบวนการวางแผนการเงินส่วนบุคคล คือ การปฏิบัติตามแผนการเงินที่กำหนดไว้หากไม่ปฏิบัติตามแผนการเงิน ที่วางแผนไว้ก็ทำตามก็ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายทางการเงิน
- 5) การติดตามผลและปรับปรุงแผนการเงิน หลังจากปฏิบัติตามแผนการที่วางไว้แล้วลำดับต่อมาคือการติดตามผลว่าแผนการเงินนั้นมีความเหมาะสมหรือไม่ สามารถปฏิบัติจริงได้หรือไม่ หากไม่สามารถปฏิบัติตามแผนได้จะต้องทำการปรับแผนการเงินใหม่เพื่อให้เหมาะสมกับสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนไป (ปทุมธาดา ราชธงไชย, 2553 : 19)

สมมติฐานในการวิจัย :

- 1) ความฉลาดทางอารมณ์ส่งผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาศึกษาในสถานศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบก
- 2) การรับรู้ความสามารถของตนเองส่งผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบก

3. วิธีการดำเนินการวิจัย

3.1 กระบวนการและวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ข้าราชการทหารสังกัดกองทัพบก ที่เข้ารับการศึกษาระหว่าง 1 ตุลาคม 2562 ถึง 30 กันยายน 2563 ของสถานศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบก ประกอบด้วย โรงเรียนกิจการพลเรือน โรงเรียนทหารการเงิน โรงเรียนส่งกำลังบำรุง โรงเรียนอนุศาสนาจารย์ วิทยาลัยการทัพบก

โรงเรียนเสนาธิการทหารบก และศูนย์ภาษา กรมยุทธศึกษาทหารบก จำนวน 1,510 นาย (กรมยุทธศึกษาทหารบก, 2563) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ข้าราชการทหารสังกัดกองทัพบก ที่เข้ารับการศึกษาศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบกจำนวน 350 นาย การสุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ สุ่มตัวอย่างแบบวิธีโควตาตามจำนวนของผู้เข้ารับการศึกษานในแต่ละหน่วยรับการศึกษาที่อยู่ภายในกรมยุทธศึกษาทหารบกในปีงบประมาณ 2563 โดยกลุ่มตัวอย่างที่เลือกเป็นข้าราชการที่เข้ารับการศึกษาศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบก ซึ่งเป็นข้าราชการทหารที่มาจากหน่วยงานทหารในภูมิภาคและส่วนกลางของประเทศไทย ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 เดือน ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2563 ถึง 30 กันยายน 2563 ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Yamane, 1973 : 49) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามจำนวน 350 ชุด เป็นแบบสอบถามที่ถูกต้องและครบถ้วนจำนวน 350 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00

3.2 การวัดคุณลักษณะของตัวแปร

ความฉลาดทางอารมณ์เป็นตัวแปรอิสระ ซึ่งสามารถจำแนกได้ 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านดี เป็นการวัดความฉลาดทางอารมณ์ที่เกี่ยวกับความสามารถในการรู้จักและมีแรงจูงใจในตนเอง ตัดสินและแก้ปัญหา มีสัมพันธภาพกับผู้อื่นมีจำนวน 18 ข้อ 2) ด้านสุข เป็นการวัดความฉลาดทางอารมณ์ที่เกี่ยวกับความสามารถในการควบคุมอารมณ์และความต้องการของตนเอง เห็นใจผู้อื่นและรับผิดชอบมีจำนวน 18 ข้อ 3) ด้านเก่ง เป็นการวัดความฉลาดทางอารมณ์ที่เกี่ยวกับภูมิปัญญาในตนเอง พึงพอใจในชีวิตและมีความสุขทางใจ มีจำนวน 16 ข้อ

การรับรู้ความสามารถของตนเองเป็นตัวแปรอิสระ ซึ่งสามารถจำแนกได้ 4 ด้าน ดังนี้ 1) กระบวนการคิด มีจำนวน 4 ข้อ เป็นการทดสอบเกี่ยวกับกระบวนการคิดที่สามารถทราบถึงความสามารถของตนเอง 2) กระบวนการจูงใจ มีจำนวน 4 ข้อ ซึ่งแสดงถึงผลจากกระบวนการทางความคิดและแรงจูงใจในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ 3) กระบวนการด้านอารมณ์ มีจำนวน 5 ข้อ เป็นการวัดระดับการแสดงอารมณ์ต่อสิ่งที่ถูกกระตุ้นในสภาวะต่าง ๆ และ 4) กระบวนการเลือก มีจำนวน 4 ข้อ เป็นการประเมินถึงความสามารถของตนเองที่จะส่งผลไปถึงขั้นตอนของการตัดสินใจเลือกที่จะเลือกปฏิบัติหรือเลือกไม่ปฏิบัติภารกิจ

การวางแผนการเงินส่วนบุคคลเป็นตัวแปรตาม ซึ่งสามารถจำแนกได้ 5 ด้าน ดังนี้ 1) การประเมินสถานะภาพการเงินของบุคคล มีจำนวน 4 ข้อ เป็นการพิจารณารายได้ ค่าใช้จ่าย ทรัพย์สินภาระหนี้สินและจำนวนเงินออมที่มีอยู่ในปัจจุบัน 2) การกำหนดเป้าหมายทางการเงินมีจำนวน 5 ข้อ เป็นการประเมินถึงการมีเป้าหมายทางการเงินของบุคคลที่จะสามารถกำหนดแนวทางที่ต้องปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการได้ 3) การกำหนดทางเลือกและการประเมินทางเลือกการวางแผนการเงินส่วนบุคคล มีจำนวน 4 ข้อ เป็นการประเมินถึงการเลือกวิธีจัดการเงิน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินที่กำหนดไว้ และการพิจารณาเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดของบุคคล 4) การปฏิบัติตามแผนการเงิน มีจำนวน 4 ข้อ เป็นการประเมินถึงการปฏิบัติตามแผนการเงินส่วนบุคคลที่วางไว้ 5) การติดตามผลและปรับปรุงแผนการเงินส่วนบุคคล มีจำนวน 4 ข้อ เป็นการประเมินหลังจากปฏิบัติตามแผนการเงินที่วางไว้ว่ามีการติดตามผลว่าแผนการเงินนั้นมีความเหมาะสมหรือไม่ สามารถปฏิบัติจริงได้หรือไม่

3.3 คุณภาพของเครื่องมือวัด

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเที่ยงตรง โดยใช้การทดสอบค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ในการวัดค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาในแบบสอบถามนี้ ทำได้โดยให้ท่านผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาและตัดสินใจ จากนั้น

ผู้เชี่ยวชาญตรวจทาน และพิจารณาให้ จินนัปได้ว่ามีความเที่ยงตรงตามเนื้อหาที่ยอมรับได้ ซึ่งกำหนดเกณฑ์การเห็นพ้องต้องกันของผู้ทรงคุณวุฒิอย่างน้อยร้อยละ 50 ในแต่ละหัวข้อคำถาม จากนั้น จึงนำแบบสอบถามมาปรับปรุง โดยสูตรที่ใช้ในการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา คือ ค่าอัตราส่วนดัชนี (Index of Item-Objective-Congruence : IOC) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (กรมวิชาการ, 2545 : 116)แบบสอบถามในงานวิจัยนี้ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 โดยแบบสอบถามแต่ละข้อคำถามสามารถใช้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งความเชื่อมั่นของเครื่องมือ Cronbach's Alpha มีค่า 0.951 ซึ่งมากกว่า 0.7 หรือร้อยละ 70 ถือว่าเป็นแบบสอบถามที่มีความน่าเชื่อถือ (กัลยา วานิชย์บัญชา และธิตติ วานิชย์บัญชา, 2558 : 159)

3.4 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติเชิงพรรณนา คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้บรรยายเกี่ยวกับ แบบสอบถามเพื่อวัดความฉลาดทางอารมณ์ ข้อมูลเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเองและ ข้อมูลเกี่ยวกับการวางแผนทางการเงิน ส่วนบุคคลที่ของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเกณฑ์ประเมินและแปลความหมายของ $\bar{X}$ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553 : 99-100)

คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.80	=	ระดับต่ำมาก
คะแนนเฉลี่ย	1.81 – 2.60	=	ระดับต่ำ
คะแนนเฉลี่ย	2.61 – 3.40	=	ระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	3.41 – 4.20	=	ระดับสูง
คะแนนเฉลี่ย	4.21 – 5.00	=	ระดับสูงมาก

สถิติเชิงอนุมาน ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ ทดสอบความฉลาดทางอารมณ์และการรับรู้ความสามารถของตนเองที่ส่งผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาในสถานศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบก ดังนี้

$$\text{สมการ Operational Success} = \beta_0 + \beta_1 \text{EQA} + \beta_2 \text{EQB} + \beta_3 \text{EQC} + \beta_4 \text{EFA} + \beta_5 \text{EFB} + \beta_6 \text{EFC} + \beta_7 \text{EFD} + \beta_8 \text{EFE} + \varepsilon$$

โดย	β_0	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย
	ε	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์
	$\beta_1 \text{EQA}$	แทน	ความฉลาดทางอารมณ์ด้านดี
	$\beta_2 \text{EQB}$	แทน	ความฉลาดทางอารมณ์ด้านเก่ง
	$\beta_3 \text{EQC}$	แทน	ความฉลาดทางอารมณ์ด้านสุข
	$\beta_4 \text{EFA}$	แทน	การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านกระบวนการคิด
	$\beta_5 \text{EFB}$	แทน	การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านกระบวนการจิตใจ
	$\beta_6 \text{EFC}$	แทน	การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านกระบวนการด้านอารมณ์
	$\beta_7 \text{EFD}$	แทน	การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านกระบวนการเลือก

4. ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเห็นเกี่ยวกับปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์ของ
ข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบก

ความฉลาดทางอารมณ์	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านดี	3.85	0.29	สูง
2. ด้านเก่ง	4.23	0.34	สูงมาก
3. ด้านสุข	4.29	0.32	สูงมาก
รวม	4.14	0.31	สูง

จากตาราง 1 พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์โดยรวมมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง และรายด้าน พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ ด้านเก่ง ด้านสุข ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงมาก ด้านดี ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง โดยด้านสุขมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านเก่ง และด้านดี ตามลำดับ

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเห็นเกี่ยวกับปัจจัยการรับรู้ความสามารถของตน
ของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบก

การรับรู้ความสามารถของตนเอง	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1.กระบวนการคิด	4.49	1.42	สูงมาก
2.กระบวนการจิตใจ	3.99	1.24	สูง
3.กระบวนการด้านอารมณ์	4.34	1.17	สูงมาก
4.กระบวนการเลือก	3.93	0.61	สูง
การรับรู้ความสามารถของตนเองโดยรวม	4.24	0.34	สูงมาก

จากตาราง 2 พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองโดยรวมมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงมาก โดยจำแนกเป็นรายด้าน พบว่าการรับรู้ความสามารถของตนเองในด้านกระบวนการคิดและกระบวนการด้านอารมณ์ ค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงมาก ส่วนการรับรู้ความสามารถของตนเองในด้านกระบวนการจิตใจและกระบวนการเลือกค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเห็นเกี่ยวกับการวางแผนการเงินส่วนบุคคลโดยรวม
จำแนกเป็นรายด้าน

การวางแผนการเงินส่วนบุคคล	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. การประเมินสถานภาพของตนเอง	4.27	0.33	สูงมาก
2. การกำหนดเป้าหมายทางการเงิน	4.16	0.39	สูง
3. การกำหนดทางเลือกและประเมินผลทางเลือกการเงิน	4.16	0.38	สูง
4. การปฏิบัติตามแผนการเงิน	4.42	0.32	สูงมาก
5. การติดตามผลและปรับปรุงแผนการเงิน	4.22	0.34	สูงมาก
รวม	4.28	0.32	สูงมาก

จากตาราง 3 พบว่า การวางแผนการเงินส่วนบุคคลโดยรวมมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงมาก และรายด้าน พบว่าการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ในส่วนของการปฏิบัติตามแผนการเงิน มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือ การประเมินสถานภาพของตนเองการกำหนดทางเลือกและประเมินผลทางเลือกการเงิน

ตาราง 4 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของความฉลาดทางอารมณ์และการรับรู้ความสามารถของตนเองของ
ข้าราชการทหารในกองทัพบกที่เข้ารับการศึกษากายในกรมยุทธศึกษาทหารบก

ตัวแปร	EQA	EQB	EQC	EFA	EFB	EFC	EFD	VIFs
$\bar{X}$	3.85	4.23	4.29	4.49	3.99	4.34	3.93	-
S.D.	0.29	0.34	0.32	1.42	1.24	1.17	0.61	-
EQA	-	0.260*	0.741*	0.592*	0.761*	0.867*	0.240*	-
EQB		-	0.328*	0.891*	0.534*	0.937*	0.147*	3.063
EQC			-	0.793*	0.748*	0.481*	0.498*	4.483
EFA				-	0.590*	0.428*	0.521*	2.821
EFB					-	0.878*	0.6478*	2.593
EFC						-	0.623*	2.438
EFD							-	2.465

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 4 พบว่า ตัวแปรอิสระแต่ละด้าน มีความสัมพันธ์ซึ่งกันอาจทำให้เกิดปัญหา Multicollinearity ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบ Multicollinearity โดยใช้ค่า VIFs ปรากฏว่า ค่า VIFs ของตัวแปรอิสระความฉลาดทางอารมณ์และการรับรู้ความสามารถของตนเอง มีค่าตั้งแต่ 2.438 – 4.483 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันแต่ไม่มีนัยสำคัญ (Black, 2006 : 585)

ตาราง 5 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์และการรับรู้ความสามารถของตนเองกับการวางแผนส่วนบุคคล

ตัวแปร	การวางแผนการเงินส่วนบุคคล					
	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients		t-test	Sig.
	B	Std. Error	Beta			
ค่าคงที่	0.025	0.014			1.846	0.000
ความฉลาดทางอารมณ์	0.750	0.028	0.717		27.202	0.000 [*]
การรับรู้ความสามารถของตนเอง	0.271	0.025	0.283		10.721	0.000 [*]
R ² = 0.999 , Adjusted R ² = 0.997, F = 349.94						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 5 พบว่า ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์และการรับรู้ความสามารถของตนเองกับการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาในสถานศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบก พบว่าความฉลาดทางอารมณ์และการรับรู้ความสามารถของตนเองของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาในสถานศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบกส่งผลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการทหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.005 โดยสมการความสัมพันธ์คือ การวางแผนการเงินส่วนบุคคล = 0.025 + 0.750(ความฉลาดทางอารมณ์) + 0.271(การรับรู้ความสามารถของตนเอง) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเสนาะ กลิ่นงาม และคณะ (2549 : 1-6) ที่ทำการศึกษาสภาพเศรษฐกิจ สังคม และภาวะหนี้สินครัวเรือนเพื่อสำรวจปัญหาในการประกอบอาชีพ เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลกับภาวะการเป็นหนี้สิน จากกลุ่มตัวอย่าง 370 คน พบว่า ผู้ที่มีเพศและสถานภาพสมรสที่ต่างกันจะทำให้เกิดภาวะหนี้สินที่แตกต่างกันในแต่ละกลุ่ม นอกจากนี้ อารมณ์ยังมีส่วนต่อการตัดสินใจในการก่อภาวะหนี้สิน และจัดการหนี้สินของครัวเรือน และสอดคล้องกับงานวิจัยของสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุธิดา ประเสริฐศักดิ์ (2559 : 6 - 17) ที่ได้ศึกษา การใช้ข้อมูลสารสนเทศจากการทำบัญชีในครัวเรือน เพื่อวางแผนการเงินส่วนบุคคล โดยใช้ข้อมูลจากแบบสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ และพบว่าครัวเรือนต้องตระหนักและเห็นความสำคัญของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล โดยให้ทำบัญชีครัวเรือนเพื่อสรุปรายรับ รายจ่าย เงินสดคงเหลือ สินทรัพย์ และหนี้สินส่วนบุคคล และนำข้อมูลสารสนเทศจากการทำบัญชีครัวเรือนมาวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลอันจะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายทางการเงิน ซึ่งกระบวนการในการตระหนักและเห็นความสำคัญของการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลเป็นส่วนหนึ่งการรับรู้ความสามารถของตนเองและสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรณี ศรีคำมูล และคณะ (2562 : 100) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพกับความสำเร็จในการทำบัญชีของนักบัญชี : กรณีศึกษานักบัญชีในธุรกิจสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในประเทศไทย พบว่า การมีทักษะและการมุ่งเน้นในการศึกษาหาความรู้ช่วยให้นักบัญชีสามารถปฏิบัติงานได้วัตถุประสงค์ ส่งผลให้สามารถจัดการทรัพยากร เช่น เงินได้

ตาราง 6 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์รายด้าน กับการวางแผนส่วนบุคคล

ตัวแปร	การวางแผนการเงินส่วนบุคคล					
	Unstandardized		Standardized			
	Coefficients		Coefficients			
	B	Std. Error	Beta	t-test	Sig.	VIF
ค่าคงที่	1.576	0.168		9.396	0.000	
1. ด้านดี	-0.183	0.089	-0.240	-2.049	0.041*	0.658
2. ด้านเก่ง	0.153	0.111	0.183	1.385	0.167	0.595
3. ด้านสุข	0.669	0.110	0.694	6.060	0.000*	0.301
$R^2 = 0.425$, Adjusted $R^2 = 0.420$, $F = 84.913$						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 6 พบว่า ผลของการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างปัจจัยความฉลาดทางอารมณ์รายด้าน กับการวางแผนทางการเงินของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบก พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบกด้านดี และด้านสุข สามารถส่งผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับ สมมติฐานที่ 1 คือความฉลาดทางอารมณ์ส่งผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการทหารที่เข้ารับการ ศึกษาในสถานศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบก ส่วนด้านเก่งไม่ส่งผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบก โดยสมการความสัมพันธ์ คือ การวางแผนการเงินส่วนบุคคล = $1.576 - 0.183$ (ความฉลาดทางอารมณ์ด้านดี) + 0.153 (ความฉลาดทางอารมณ์ด้านดี) + 0.669 (ความฉลาดทางอารมณ์ด้านสุข) ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของประวัฒน์ เบญญาศรีสวัสดิ์ (2561 : 12) ที่ศึกษาการจัดการเงิน : กรณีศึกษาในด้านพฤติกรรมเกี่ยวกับเงินทัศนคติเกี่ยวกับเงินและความรู้เกี่ยวกับเงินของ พนักงานที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี พบว่า พื้นฐานทางการเงินไม่ได้เป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนด พฤติกรรมทางการเงินของบุคคล บุคคลเริ่มต้นการทำงานให้ความสำคัญกับความมีเงินมากพอที่จะเลี้ยงชีพและ ความปลอดภัยทางการเงิน นอกจากนี้ ยังมีพฤติกรรมในด้านการดูแลช่วยเหลือสมาชิกในครอบครัว ซึ่งจากพฤติกรรม ทั้งหมดนี้ สรุปได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นคนเริ่มต้นทำงานเริ่มมองหาอนาคตทางการเงินของตนเองว่าจะมีความมั่นคง ปลอดภัยทางการเงินหรือไม่ ซึ่งถือว่าเป็นพฤติกรรมเชิงบวกที่สำคัญสำหรับอนาคต เพราะแม้บุคคลที่มุ่งแสวงหารายได้ แต่ไม่รู้จักรักการเก็บออมเพื่อสร้างความมั่นคงปลอดภัยในอนาคตอาจเกิดความล้มเหลวด้านการเงินในอนาคตได้ ในขณะที่บุคคลที่สามารถเก็บออมตามกำลังและระดับรายได้ในปัจจุบันที่ตนเองมีเพื่อสร้างความปลอดภัยในอนาคต อาจจะเป็นบุคคลที่ประสบความสำเร็จด้านการเงินในอนาคต และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชินกฤต วงศ์รักษ์ (2564 : 183) ที่ศึกษาพฤติกรรมการลงทุน ที่มีผลต่อการตัดสินใจลงทุนหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อวางแผนการเกษียณของประชาชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า วัตถุประสงค์ในการลงทุน ต้องการเป็นแหล่งรายได้เสริม (ร้อยละ 44.67) ค่าใช้จ่ายที่ต้องรับผิดชอบในครอบครัว ส่วนใหญ่เพียงพอแต่ไม่เหลือเงินออม

ตาราง 7 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเองรายด้านกับการวางแผนส่วนบุคคล

ตัวแปร	การวางแผนการเงินส่วนบุคคล					
	ด้านการประเมินสถานภาพการเงินของบุคคล					
	Unstandardized Coefficients	Standardized Coefficients				
	B	Std. Error	Beta	t-test	Sig.	VIF
ค่าคงที่	2.126	0.254		2.642	0.000	
1.กระบวนการคิด	0.145	0.081	0.142	2.364	0.001*	0.721
2.กระบวนการจูงใจ	0.028	0.054	0.026	0.336	0.004*	0.229
3.กระบวนการด้านอารมณ์	0.345	0.169	0.268	3.468	0.000*	0.693
4.กระบวนการเลือก	0.361	0.058	0.274	3.587	0.004*	0.783
$R^2 = 0.459$, Adjusted $R^2 = 0.326$, $F = 31.254$						

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตาราง 7 พบว่า ผลของการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างปัจจัยการรับรู้ความสามารถของตนเองรายด้านกับการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของบุคคลของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบก พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบกด้านกระบวนการคิด กระบวนการจูงใจ กระบวนการด้านอารมณ์และกระบวนการเลือกสามารถส่งผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ 2 คือ การรับรู้ความสามารถของตนเองส่งผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบก โดยสมการความสัมพันธ์ คือ การวางแผนการเงินส่วนบุคคล = $1.576 + 0.145$ (การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านกระบวนการคิด) + 0.028 (การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านกระบวนการจูงใจ) + 0.345 (การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านกระบวนการด้านอารมณ์) + 0.361 (การรับรู้ความสามารถของตนเองด้านกระบวนการเลือก) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กุลพัฒน์ ศิริกมล (2559 : 5-8) ที่ได้ศึกษา การพัฒนาโปรแกรมจำลองแผนการเกษียณอายุ โดย วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกมีการแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามสาขาอาชีพและสถานภาพได้แก่ อาชีพข้าราชการ พนักงานบริษัท และธุรกิจส่วนตัว พบว่า การออมและการลงทุนเพื่อการเกษียณอายุ สามารถมองเห็นภาพการเงินหลัง การเกษียณอายุได้มากขึ้นและเกิดการกระตุ้นให้เกิดการวางแผนการเกษียณอายุต่อไปในอนาคต ซึ่งการเลือกการลงทุนหลักเกษียณอายุเป็นกระบวนการหนึ่งของการรับรู้ความสามารถของตนเองในการวางแผนทางการเงิน สอดคล้องงานวิจัยของ จันทร์เพ็ญ บุญฉาย (2552 : 278 - 288) ที่ได้ศึกษาการจัดการการเงินส่วนบุคคล กรณีศึกษาเฉพาะกลุ่มวัยทำงาน ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นกลุ่มคนวัยทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนตัวอย่างรวม 512 ตัวอย่าง พบว่า ร้อยละ 61 ของกลุ่มตัวอย่างมีการจัดสรรเงินเป็นหมวดหมู่ ส่วนใหญ่จัดเป็นค่าใช้จ่ายประจำเดือนมากที่สุด รองลงมา เพื่อการออมและเป็นค่าทดแทนบุญคุณและเพื่องานสังคม ตามลำดับ ส่วนค่าใช้จ่ายประจำเดือนที่เกิดขึ้นจริงของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นรายจ่าย ค่าอาหารและเครื่องดื่ม รองลงมาเป็นค่าพาหนะและค่าเดินทาง ส่วนค่าใช้จ่ายเพื่อการออมการลงทุนที่เกิดขึ้นจริงของกลุ่มตัวอย่าง มักเป็น การจ่ายเพื่อออมในรูปแบบออมทรัพย์ และค่าใช้จ่ายเป็นการทดแทนบุญคุณเป็น

การจ่าย เพื่อติดตามการดา ฎาติพี่น้อง ซึ่งกระบวนการในการตัดสินใจในการใช้จ่ายเงินและการเก็บออมเป็นเป็นกระบวนการรับรู้ความสามารถของตนเองกระบวนการหนึ่ง ซึ่งจะเป็นกระบวนการทางด้านอารมณ์ ในการตัดสินใจเพื่อใช้จ่ายเงิน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณ.ชนม์ ประยูรวงศ์ (2564 : 79) ที่ได้ศึกษาการรับรู้ความเสี่ยงและความไว้วางใจที่ส่งผลต่อการเลือกใช้เทคโนโลยีทางการเงิน พบว่าปัจจัยการรับรู้ความเสี่ยงด้านความปลอดภัย และข้อมูลส่วนตัวของผู้ใช้บริการ ส่งผลต่อความไว้วางใจในการเลือกใช้เทคโนโลยีทางการเงินของผู้ใช้บริการในเขตกรุงเทพมหานคร

5. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

5.1 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

5.1.1 ปฏิบัติตามหลักของการจัดทำบัญชีครัวเรือน สร้างความเข้าใจและกระตุ้นให้เห็นถึงความสำคัญของการจดบันทึกบัญชีครัวเรือน โดยจัดทำเอกสารหรือคู่มือการทำบัญชีครัวเรือน รวมถึงการจัดทำสมุดบัญชีครัวเรือนสำหรับการจดบันทึกแจกจ่ายให้แก่กำลังพลทุกระดับชั้น และให้มีการตรวจสอบบัญชีครัวเรือนอย่างต่อเนื่องเพื่อให้กำลังพลเห็นระดับรายได้และค่าใช้จ่ายที่เคลื่อนไหวในแต่ละเดือน ซึ่งจะช่วยให้กำลังพลเห็นคุณค่าของการจดบันทึกบัญชีครัวเรือนและเริ่มต้นการวางแผนการเงินส่วนบุคคล

5.1.2 ควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนการเงินส่วนบุคคลแก่ข้าราชการ โดยผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการวางแผนการเงินส่วนบุคคล โดยการจัดอบรมควรแบ่งระดับเป็นผู้เริ่มต้นวางแผนการเงินสำหรับข้าราชการบรรจุใหม่หรือผู้ที่ไม่มีความรู้ด้านวางแผนการเงินแต่สนใจที่จะเริ่มต้นวางแผนการเงิน และระดับผู้ที่วางแผนการเงินการส่วนบุคคลอย่างจริงจังสำหรับข้าราชการหรือผู้ที่มีการวางแผนการเงินอยู่แล้ว มาเพิ่มพูนความรู้หรือเทคนิคที่จะเป็นประโยชน์ต่อการนำไปปรับเปลี่ยนวิธีการวางแผนอย่างถูกและเหมาะสมกับตนเองมากยิ่งขึ้น

5.1.3 ควรจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนการเงินเฉพาะด้าน แก่ข้าราชการตามความสนใจ เช่น การวางแผนการซื้อหรือครอบครองสินทรัพย์ การวางแผนหนี้สิน การวางแผนการออมและการลงทุน การวางแผนทางภาษี และการวางแผนการเกษียณ ทั้งนี้เพราะความต้องการการวางแผนการเงินของแต่ละคนมีความสนใจไม่เหมือนกัน เพื่อข้าราชการสามารถวางแผนการใช้จ่ายเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพและ ตรงตามเป้าหมายของวางแผนการเงินของแต่ละบุคคล และใช้เงินที่หาได้มาอย่างฉลาดและไม่ไปก่อหนี้สินให้กับตนเองมากเกินไป

5.1.4 ส่งเสริมให้มีการสร้างรายได้ และลดค่าใช้จ่าย เพราะสาเหตุหลักของคนที่มีหนี้สินคือมีรายได้น้อย ไม่เพียงพอต่อภาระค่าใช้จ่ายที่มีอยู่ ดังนั้นการสร้างรายได้และลดค่าใช้จ่ายจึงเป็นวิธีการแก้ปัญหาสำหรับข้าราชการที่มีหนี้สินมาก โดยให้มีศูนย์การเรียนรู้เกี่ยวกับการสร้างอาชีพในครัวเรือนที่สามารถทำได้ภายในบริเวณบ้านและบุคคลในครอบครัวสามารถทำได้ โดยไม่กระทบต่อเงินที่ต้องนำมาลงทุนมากนัก และให้มีการจัดการความรู้หรือเทคนิควิธีการลดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ อย่างเป็นระบบเพื่อให้ข้าราชการสามารถเข้าไปเรียนรู้หรือแบ่งปันเทคนิควิธีการลดค่าใช้จ่ายรูปแบบต่าง ๆ ให้ข้าราชการหรือบุคคลทั่วไปได้

5.1.5 ควรกำกับดูแลข้าราชการที่ขอใบรับรองเงินเดือนหรือขออนุมัติเงินกู้ เพื่อให้ข้าราชการกู้เงินในวงเงินที่เหมาะสมกับสถานะรายได้และค่าใช้จ่าย ซึ่งการกู้เงินเพื่อใช้นั้นเป็นสิทธิของกำลังพล แต่การกู้เงินของข้าราชการส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการคิดดอกเบี้ยเงินกู้และขาดการวางแผนอย่างเป็นระบบ ทำให้ข้าราชการมีภาระหนี้สินมากเกิดความสามารถในการชำระหนี้ในอนาคต ซึ่งผู้บังคับบัญชาจะเป็นบุคคลสำคัญที่จะพิจารณาอนุมัติหรือเซ็นรับรองข้าราชการ โดยการพิจารณานั้นควรอยู่บนพื้นฐานของหลักการวางแผนการเงิน คือ ตรวจสอบสถานภาพ

ทางการเงินของข้าราชการ เป้าหมายในการรู้ วิธีการชำระหนี้ที่เหมาะสมกับสถานภาพทางการเงิน ความมีวินัยทางการเงิน และมีแนวทางแก้ไขเมื่อความสามารถในการชำระหนี้ลดลง

5.1.6 ควรทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความฉลาดทางอารมณ์ด้านดีและความฉลาดทางอารมณ์ด้านเก่ง ที่มีผลต่อการออมและการแก้ปัญหาหนี้สินทางการเงินของข้าราชการทหาร เพื่อส่งเสริมความฉลาดทางอารมณ์ให้กับข้าราชการทหาร และเป็นแรงกระตุ้นในการออมเงินต่อไป

5.2. ประโยชน์ของการวิจัย

5.2.1 ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงระดับความฉลาดทางอารมณ์ของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาศึกษาในสถานศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบก โดยสามารถนำข้อมูลระดับความฉลาดทางอารมณ์มาพิจารณาในการบริหารทรัพยากรบุคคล เพื่อใช้ในการดำเนินงานให้เหมาะสมได้

5.2.2 ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาศึกษาในสถานศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบก โดยสามารถนำข้อมูลระดับการรับรู้ความสามารถของตนเองของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาศึกษาในสถานศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบก มาพัฒนาสายงานด้านบุคคลให้สามารถทำงานให้ตรงกับความสามารถของคนที่อยู่ เพื่อทำให้องค์กรพัฒนายิ่งขึ้น

5.2.3 กองทัพบกสามารถนำความสัมพันธ์ของความฉลาดทางอารมณ์และการรับรู้ความสามารถของตนเอง กับการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ไปจัดทำยุทธศาสตร์ด้านสวัสดิการกำลังพล ให้สามารถจัดการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ให้เกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ

5.2.4 โรงเรียนในเหล่าสายวิทยาการของกองทัพบก สามารถนำผลจากการศึกษาไปปรับปรุงหลักสูตรตามแนวทางรับราชการของทหาร เพื่อกระตุ้นให้กำลังพลรู้จักการวางแผนการเงินส่วนบุคคล และสามารถวางแผนการเงินส่วนบุคคลเพื่อแก้ปัญหาด้านการเงินของกำลังพลทหารในอนาคต

6. สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับการวางแผนทางการเงินของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบก พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ส่งผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบก เมื่อวิเคราะห์ความฉลาดทางอารมณ์ของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบก แยกรายด้านพบว่าความฉลาดทางอารมณ์ด้านดีและด้านสูงส่งผลต่อการวางแผนการเงินของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 โดยความฉลาดทางอารมณ์ด้านดีมีความสัมพันธ์เป็นลบกับการวางแผนทางการเงิน เนื่องจากความฉลาดทางอารมณ์ในด้านดีเกี่ยวกับการควบคุมอารมณ์ การเอาใจใส่และเห็นใจผู้อื่น ซึ่งผู้ที่วางแผนการเงินส่วนใหญ่จะเห็นใจผู้อื่นในด้านการเงินน้อยลง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประวัฒน์ เบญญาศรีสวัสดิ์ (2561 : 6) ที่ศึกษาการจัดการเงิน : กรณีศึกษาในด้านพฤติกรรมเกี่ยวกับเงินทัศนคติเกี่ยวกับเงิน และความรู้เกี่ยวกับเงินของพนักงานที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี พบว่า พฤติกรรมของพนักงานส่วนใหญ่ไม่ชอบให้เงินอยู่กับบุคคลอื่น นอกจากนี้ ส่วนใหญ่ไม่ชอบให้ใครมาถามเกี่ยวกับการเงินส่วนบุคคลของตนเอง ส่วนความฉลาดทางอารมณ์ด้านเก่งไม่ส่งผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบก เนื่องจากความฉลาดทางอารมณ์ด้านเก่งเกี่ยวกับการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น การตัดสินใจและมีแรงจูงใจในตนเอง ซึ่งปัจจัยต่าง ๆ ดังกล่าวไม่ส่งผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคล นอกจากนี้ ยังศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถ

ของตนเองกับการวางแผนทางการเงินของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาในสถานศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบก พบว่า การรับรู้ความสามารถของตนเองของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาในสถานศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบก ส่งผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคล ของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาในสถานศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบก โดยการรับรู้ความสามารถของตนเองของข้าราชการทหารที่เข้ารับการศึกษาในสถานศึกษาภายในกรมยุทธศึกษาทหารบกในส่วนของ กระบวนการคิด กระบวนการจูงใจ กระบวนการด้านอารมณ์และ กระบวนการเลือก ส่งผลต่อการวางแผนการเงินส่วนบุคคลในทุก ๆ ด้าน

อ้างอิง

- กรมยุทธศึกษาทหารบก. (2563). *คุณภาพการศึกษา*. ค้นเมื่อ 10 กรกฎาคม 2563, จาก <http://qed-army.com>
- กรมวิชาการ. (2545). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานคร.
- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2543). *คู่มือความฉลาดทางอารมณ์*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ชุมชุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กรมสุขภาพจิต. (2546). *คู่มือความฉลาดทางอารมณ์* (พิมพ์ครั้งที่ 9). นนทบุรี : กรมสุขภาพจิต.
- กัลยา วานิชย์บัญชา และธิดา วานิชย์บัญชา (2558). *การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล* (พิมพ์ครั้งที่ 25). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สามลดา.
- กุลพัฒนา ศิริกมล. (2559). *การพัฒนาโปรแกรมจำลองแผนการเกษียณอายุ*. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จันทร์เพ็ญ บุญฉาย. (2551). *การจัดการการเงินส่วนบุคคล : กรณีศึกษาเฉพาะกลุ่มวัยทำงาน*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ชินกฤต วงศ์รักษ์. (2564). การตัดสินใจลงทุนหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อวางแผนการเกษียณของประชาชนในกรุงเทพมหานคร. *วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 13(2), 176-190
- ณ.ชนม์ ประยูรวงศ์. (2564). การรับรู้ความเสี่ยงและความไว้วางใจที่ส่งผลต่อการเลือกใช้เทคโนโลยีทางการเงิน . *วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 13(1), 66-83
- ประวัฒน์ เบญญาศรีสวัสดิ์. (2561). *การจัดการเงิน: กรณีศึกษาในด้านพฤติกรรมเกี่ยวกับทัศนคติเกี่ยวกับเงิน และความรู้เกี่ยวกับเงินของพนักงานที่มีประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 5 ปี*. *วารสารวิชาการบริหารธุรกิจ*. สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, 7(2), 77-93
- บุญชม ศรีสะอาด. (2543). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญณดา ราชธงไชย. (2553). *การจัดการการเงินส่วนบุคคลตามหลักแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง*. การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- ลิขเรศ ม่วงศิริ (2556). *ปัญหาหนี้สินของข้าราชการทหารชั้นประทวน ในจังหวัดกาญจนบุรี*. การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2563). *สำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน*. ค้นเมื่อ 10 กรกฎาคม 2563, จาก <http://www.nso.go.th/siters/2014/Pages/New/2562/N17-10-62.aspx>

เสนาะ กลิ่นงาม วิมลาง พงศาธร ไสภาพร กล้าสกุล เชิดชัย ฐะระแพง สรภาพ อิศรไกรศิลป์ ทิฆัมพร ชัยะพัฒน์ และคณะ.

(2549). การศึกษาสถานภาพเศรษฐกิจ สังคม และภาวะหนี้สินของครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร
กุดหลวง จำกัด ในพื้นที่โครงการพัฒนาที่ดินตามพระราชประสงค์หนองพลับกุดหลวง จังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์ และจังหวัดเพชรบุรี. เพชรบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.

อนุธิดา ประเสริฐศักดิ์ (2559). การใช้ข้อมูลสารสนเทศจากการทำบัญชีครัวเรือนเพื่อวางแผนการเงินส่วนบุคคล.

การค้นคว้าอิสระ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยคริสเตียน.

อรณี ศรีคำมูล นภาพรณ พลนิกรกิจ และอุเทน เลาน้ำทา. (2562). ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาความรู้ต่อเนื่อง
ทางวิชาชีพกับความสำเร็จในการทำบัญชีของนักบัญชี : กรณีศึกษานักบัญชีในธุรกิจสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม
ในประเทศไทย. วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 11(1), 91-102

Bandura, A. (1997). *Self-Efficacy: The Exercise of Control*. New York : W.H. Freeman and Company

Black, K. (2006). *Business Statistics : for Contemporary Decision Making*. 4th ed. New York : John Wiley &
Sons Inc.

Goleman, D. (1998). *Working with Emotional Intelligence*. New York : Bantam Books.

Macshane, S. L., & Von Glinow, M. A. (2005). *Organizational Behavior*. (3rd ed.). New York : McGraw-Hill.

Tell, A., & Ayeni. C. O. (2006). *The Impact of Self-Efficacy and Prior Computer Experience on the
Creativity of New Librarians in Selected Universities Libraries in Southwest Nigeria*, Library
Philosophy and Practice.

Yamane, T. (1973). *Statistics : An Introductory Analysis* (3rd ed.). New York : Harper & Row.